

RITUEL DE TOU BICHEVAT

סדר של טו בשבט

La coutume séfaraïde, fidèle au Ari Zal et recueillie dans l'ouvrage Peri Ets Hadar (rituel de Tou biCheat) a retenu **12 espèces de fruits d'arbre**, qui correspondent aux **12 permutations du Nom Di-vin**, que l'on méditera au moment de la bénédiction. Et ces 12 permutations correspondent aux **12 mois de l'année** car, à Tou biChevat, le renouvellement de la nature s'accompagne de celui de l'homme et de bénédictions afférentes. L'acrostiche du mois de Chevat est : **chalom, bérakha, tova** (paix, bénédiction et bienfaits).

Bonne fête de Tou biChevat !

Rabbin S. Mellul

אילן = אלף יוד למד נון = (י - ה - ו - ה) 12 fois

N.B : si l'on veut accorder à chaque espèce une bénédiction *Péri Haëts*, il faut qu'un convive différent récite une bénédiction sur une espèce différente avec l'intention expresse de ne pas exempter les autres par cette bénédiction. D'autre part, s'il manque un fruit requis par le rituel, on passera directement à l'étape suivante et, à la fin, on utilisera un autre fruit pour compléter le total de 12 espèces.

Blé - Orge חטה - שעורה

SYMBOLE DE L'ABONDANCE

Et le pain rassasie le coeur de l'homme - Ps.104

On dispose des gâteaux sur la table et chacun prononce la bénédiction mézonot avant d'en consommer.

ברוך אתה הי אלהינו מלך העולם ברא מיני מזונות

(1) Olive - זית

[י-ה-ו-ה]

ניסן

SYMBOLE DE DIGNITÉ

Et dans la bouche de la colombe, une branche d'olivier - Gen. 8:11

Que ma nourriture soit amère et issue du ciel, mais non douce et issue des hommes - Midrach.

L'un des convives récite la bénédiction boré péri haëts et mange une olive. Les autres répondent *amen* mais ne mangent pas encore : ברוך אתה הי אלהינו מלך העולם ברא פרי העצ

(2) Datte - תמרים

[י-ה-ה-ו]

אייר

EMBLÈME DU JUSTE

L'homme juste fleurit comme un palmier, s'élève comme un cèdre du Liban - Ps.92:13

Certains justes se vouent à la société, tels des palmiers ; d'autres à la prière et la Torah, tels des cèdres - Maguid de Mézéritch

Un autre convive récite la bénédiction boré péri haëts et mange une datte. Les autres répondent *amen* mais ne mangent pas encore, sauf celui qui a consommé l'olive.

(3) Raisin - גפן

[י-ה-ה-ה]

סיון

EMBLÈME DU PEUPLE JUIF

C'est comme des raisins dans un désert que J'ai trouvé Israël - Osée 9:10

Le vin célèbre le chant et l'amour réciproques entre le Peuple Juif et son Créateur.

Un autre convive récite boré péri haëts et mange un raisin, les autres répondent *amen* mais ne mangent pas encore, sauf ceux qui ont consommé l'olive et la datte.

Coupe de vin blanc

Juda et Israël véucrent en paix, chacun à l'ombre de sa vigne et de son figuier - I Rois 5:5

La vigne et le figuier annoncent ensemble l'idylle messianique.

On sert une coupe de vin blanc à chacun, et l'on prononce la bénédiction haguéfen et chacun boit :

ברוך אתה הי אלהינו מלך העולם ברא פרי הגפן

(4) Figue - תאנה

[ה-ה-ה-י]

תמוז

SYMBOLE DE LA TORAH

R'Hiya a dit : En quoi les mots de la Torah sont-ils comparables aux figues ? Chaque fois qu'un homme va cueillir des figues, plus il en cherche et plus il en trouve ! De même plus il cherche des explications de Torah, plus il en trouve !

Si un des convives n'a pas encore dit boré péri haëts, il la récite maintenant et consomme la figue. Si tous l'ont déjà dit, on terminera le rituel sans bénédiction. (On procédera aisin pour le reste du rituel)

(5) Grenade-רמון	[ה-ו-י-ה]	אב	SYMBOLE DES MITSVOT
------------------	-----------	----	---------------------

Comme un quartier de grenade est ta tempe à travers ton voile. Cant 4:3
Même l'homme le plus vil d'Israël est aussi plein de mitsvot qu'une grenade l'est de grains. - Talmud

(6) Cédrat- אתרוג	[ה-ה-ו-י]	אלול	SYMBOLE DE LA BEAUTÉ
-------------------	-----------	------	----------------------

Vous prendrez le fruit du bel arbre. - Lévitique

(7) Pomme- תפוח	[ו-ה-י-ה]	תשרי	SYMBOLE DE LA SANTÉ
-----------------	-----------	------	---------------------

Soutenez-moi avec des pommes, je suis malade d'amour. Cant 7:9

(8) Noix-אגוז	[ו-ה-הי]	חשון	SYMBOLE DU PARDON
---------------	----------	------	-------------------

Telle la noix, tantôt sale tantôt propre, ainsi les Juifs se nettoient de leurs péchés à Yom Kippour.
- Chir Hachirim Rabba.

(9) Amande-לוז [ו-י-ה-ה] בסלו SYMBOLE DE LA RÉSURRECTION

Hachem me dit : Tu as bien vu, car Je suis prompt à exécuter Ma parole. Jér. 1:2

(10) Caroube-חרוב [ה-י-ה-ו] עבת SECRETS DE LA TORAH

Dans la grotte de R' Chimon bar Yohai avait poussé miraculeusement un caroubier. – Traité Chabbat.
On n'oubliera pas, bien sûr, chéhé'héyanou : ברור אתה הי אלהינו מלך העולם שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה

(11) Poire-אגס [ה-י-ו-ה] שבט SYMBOLE DE LA PROLIFÉRATION

Fait notoire, il existe plus de 1500 variétés de poires.

(12) Pistache-אגוז-בוטנה [ה-ה-י-ו] אדר SYMBOLE DE RAFFINEMENT

C'est le présent que Yaakov avait choisi d'envoyer au vice-roi d'Égypte - Genèse.

Coupe de vin rouge

On sert une coupe de vin rouge à chacun, que l'on boit sans bénédiction.

Piyout de Tou biChevat

יוֹם זֶה מִפְּנֵי אֵל יִשְׁבֹּת, אֶפְסָקָהּ בּו שְׁרִיר וּרְנָנָה
גְּדוֹל הוּא לָנוּ יוֹם ט"ו בְּשִׁבְט, רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאַיִלָּה
מִפְּנֵי הָאָרֶץ אֲבֻרָה, לְכַרֵּךְ עֲלֵיהֶם בְּמִרָא.
לְהַאֲלִים הָאֵל מִצָּדָה. וְגַם מִקֵּץ מִיָּד פּוֹרְעֵנָה.
שֶׁבַע הוּד אֵת הַעוֹלָם כֻּלּוֹ, מִטּוֹבֵךְ תִּמְלָא בְּבִילּוֹ.
יִשְׁעֵיךָ נִפְנִים יִרְאִיכֵל, וְקָרִי מַעֲנֵנָה.
הַשָּׁנָה הַזֹּאת חֵישׁ תַּעֲשֶׂה, אֲכַל יִשְׁבֹּעַ וְהוֹתֵר,
וּבִצֵּל כִּנְקֵךְ אֶסְתֵּר, אֲשֶׁר לְמִנְהוּחַ שְׁאֲמֹנָה.
חֵשִׁים וְעֲלֻרִים גַּם אֶפְסִים, תִּאֲנִים יִזְמִינִם וְרִמּוֹנִים,
הַיּוֹד שְׁנֵים רִעְנָנִים, וּמִכָּל טוֹב הַיּוֹד מִבּוֹת.

Bénédiction finale, à l'issue du rituel :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם

על מוונות	על היין	על פירות מד' מינים
על המנהיג	על הגסס	על העץ
ועל הכלכלה	ועל פרי הגסס	ועל פרי העץ
ועל תנובת השדה ועל ארץ חמדה טובה ורחבה שרצית		
והנחלת לאבותינו לאכול מפריה ולשבוץ מטוביה. רחם		
יהנה אלהינו עלינו ועל ישראל עמך ועל ירושלם ציורך		
ועל הר ציון משכן קבודתך. ועל מזבחך. ועל היכלך.		
ובנה ירושלם ציר הקדש במהבנה ב'מיניו. והעלנו		
לתוכה. ושמחנו בקדשך עליה בקדשה ובטהרה.		
ושמך	ורצה והחליטנו ביום השבת הזה.	

כי אתה טוב ומטיב לכל ונודה לך יהוה אלהינו על הארץ
 על מזונות על היין על הפירות
 ועל המחתה ועל הכלכלה. ועל פרי הגפן. ועל הפרות.
 של א"י של א"י
 ועל מחיתה ועל כלכלתה. ועל פרי גסנה: ועל פירותיה
 ברוך אתה יהוה על הארץ

על מוזנות	על היין	על הפירות
ועל המחיה ועל הכלכלה.	ועל פרי הגפן.	ועל הפרות.
של א"י	של א"י	של א"י
ועל מחיתיה ועל כלכלתה.	ועל פרי גסנה:	ועל פירותיה:

Selon la tradition, Tou biChevat est une journée propice aux prières relatives à l'étrég. Celles-ci nous permettent d'obtenir un bel étrég à Souccot. À cet effet, le Ben Ich Hai a composé cette prière à réciter à
Tou Bichevat

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתִּבְרַךְ כָּל אֵילָנוֹת
הָאֲתָרוּג וְהַצִּיא פִּירוֹתֵיהֶם בְּעֵתָם, וְיוֹצִיאוּ אֲתָרוּגִים טוֹבִים
וְיִמִּים וּמַהוֹדָרִים וְנִקְיִים מִכָּל מוֹם, וְלֹא יֵצֵא בָהֶם חֲזוּזִית, וְיִהְיוּ שְׁלֵמִים,
וְלֹא יִהְיֶה בָהֶם שׁוֹם חֶסְרוֹן, וְאִפִּילוּ עֲקִיצַת הַקּוֹץ, וְיִהְיוּ מְצוּיִם לָנוּ
וְלְכָל יִשְׂרָאֵל אֲחֵינוּ בְּכָל מְקוֹם שֶׁהֵם, לְקִיּוֹם כֹּה מְצוֹת נְטִילָה עַל הַלּוֹלֵב
בְּחַג הַסּוּפּוֹת, שֶׁיִּבְּאוּ עֲלֵינוּ לַחֲיִים טוֹבִים וְשְׁלוֹם, כְּאֲשֶׁר צִוִּיתָנוּ
בְּתוֹרַתְךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ וְלִקְחָתָם לָכֶם בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר
כַּפּוֹת תְּמָרִים וְעֵנָף עֵץ עֲבֹת וְעֵרְבֵי נָחַל.

יִהְיֶה רָצוֹן מִלִּפְנֵי ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתִּשְׁמְרוּנוּ וְתִשְׁמְרוּנוּ וְתִשְׁמְרוּנוּ לְקִיָּים מִצָּחָה זֶה שֶׁל נְטִילַת לֹלֶב וְהֵדֶם וְצִרְכָּה וְאַתְרוֹג בְּתִיקוּנָה בְּזִמְנָה בְּחֹג הַסּוּכּוֹת שֶׁיִּבּוֹא עָלֵינוּ לִימֵים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵב, וְתִזְמִין לָנוּ אֶתְרוֹג יָפֵה וְמִהוּדָר וְשֶׁלֶם וְשֶׁר כְּהִלְכָתוֹ.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאַלֵּקֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתִּכְרֹךְ כָּל מִינֵי הָאֵילָנוֹת וְיוֹצִיאוּ מִירוּחֵיהֶם בְּרֹבֹי, שְׁמָנִים וְטוֹבִים, וְתִכְרֹךְ כָּל הַקִּטְנִים שֶׁיוֹצִיאוּ עֲנָבִים הֶרְבֵּה, שְׁמָנִים וְטוֹבִים, כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה חֵינֵן הַיּוֹצֵא מֵהֶם מִצּוֹי לְרֹב עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל, לְקַיֵּם בּוֹ מִצְוַת קִידוּשׁ וּמִצְוַת הַבְּדִלָּה בְּשִׁבְתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, וְיִתְקַיֵּם בָּנוּ וּבְכָל יִשְׂרָאֵל אַחֲנִינוּ מִקְרָא שֶׁתִּחַב לָךְ אֶכּוֹל בְּשִׂמְחָה לַחֲמֹךְ וְשִׂמְחָה בְּלֵב טוֹב וַיִּנָּךְ מִי כִּכֹּר רִצָּה הָאֱלֹקִים אֶת מַעֲשֶׂיךָ, בְּאֵתִי לִגְנֵי אַחוּתִי כֹלָה, אֲרִיתִי מוֹרִי עִם בְּשָׁמִי, אֶכְלָתִי יִצְרִי עִם דְּבָשִׁי, שְׂחִיתִי יַיִנִי עִם חֲלָבִי, אֶכְלוּ רַעִים שָׂתוּ וְשִׁכְרוּ דוֹדִים (שִׁיר הַשִּׁירִים ה' א)

יֵהִיו לְרָצוֹן אֲמַרִי מִי וְהִגִּינוּ לִבִּי לִסְנִיף ה' צוּרִי וְגֹאֲלִי.